

paratges

• revista d'IPCENA • segon semestre • any 2008 • preu 4€

• número 41

**La persecució
política i injusta
de l'óssa Hvala**

• Institució de Ponent per a la Conservació i l'Estudi de l'Entorn Natural •

• Adreça social •

Plaça Gramàtics, 2 ~ baixos 25002 Lleida

• Telèfon i fax • 973 263 793

• Internet •

ipcena.org ~ ipcena@ipcena.org

• Adreça de la secció IPCENA Èth Paum a l'Aran

Apartat de Correus, 162 • 25530 Vielha

• Telèfon • 973 642 469

IPCENA és una organització ecologista sense ànim de lucre, fundada l'any 1990, creada per a la conservació, difusió i l'estudi de la natura.

És membre de la EdC, Federació Ecologistes de Catalunya i de la Plataforma per a la Reducció de Residus, entre d'altres.

Són entitats associades a IPCENA: GDMS de la Segarra, Gençana, La Banqueta i Raspinel·l.

Junta Directiva:

Presidència • Antoni Lladonosa

Vicepresidència • David Colell

Secretaria General • Joan Vázquez

Tresoreria • Antoni Rodríguez

Secretaria • Carles Solà

Vocalia • Albert Sater, Manel Amorós.

Redacció • David Colell, Laia Roset, Joan Vázquez i membres de les plataformes contràries a Gran Scala.

Correcció • David Colell

Fotografia • David Colell, Laia Roset, Joan Vázquez, Juanma Orta, ACN.

Il·lustracions • Ermengol, Jordi Balasch i Daniel Olivera.

Disseny i maquetació • MeG

Impressió • Serper

Dipòsit legal • I-1484-91

Núm. exemplars • 500

IPCENA no comparteix necessàriament les opinions expressades en els articles signats pels seus autors/es. Qualsevol il·lustració o text no pot ser reproduït sense l'autorització expressa dels seus autors/es.

IPCENA

Entitat amiga de l'ós

Entitat federada a:

Imprès en paper reciclat

••••• sumari • sumari • sumari • sumari •••••

r a r a a v i s c a t x o n d i s

Comencen les primeres obres per enderrocar el monolít de la plaça cervantes

3 Editorial

• Caçadors 5, óssos 0

4 Informe

- El perquè de la persecució política de l'ós 4-9
- REE amenaça de nou amb l'autopista elèctrica de Ponent 10-11
- La CE condemna l'Estat pel Segarra-Garrigues 12-13
- Pedreres, graveres i abocaments de runa destrueixen l'Alt Urgell 14
- XI Fira Natura. Una nova edició plena de novetats 15

16 Pòster d'educació ambiental

- S.O.S Hvala. Conèixer els óssos per respectar-los 16-17

18 Defensa ambiental

- Neix l'agrupació social "Lleida Ambiental" 18
- La polèmica variant sud torna a amenaçar l'Horta de Lleida 19
- La CAG contamina el Segre, un cop més 20
- Greus irregularitats urbanístiques de Pavigar 21
- Baqueira vol acabar de destruir el Pla de Beret 22
- Es moren els boscos de la Segarra i l'Anoia 23
- Ontinyena es ven a Gran Scala 24
- Aragó autoritza la tèrmica de Mequinensa 25
- La justícia declara il·legals les centrals eòliques del Tallat i Vilobí 26
- Porten al jutjat la central solar de Montmajor 27

27 Breus

- Moren electrocutades aus protegides
- Absolts els imputats per la mort de 3 obrers de Grefacs
- Trobada amb el conseller de Medi Ambient
- Les orenetes cuablanca de la Seu Nova de Lleida, amenaçades 28
- Catalunya lliure de bosses, s'obre camí
- Taula rodona sobre la natura i el futur d'Ivars d'Urgell 29
- La fi dels camps de treball de la FTP i Ipcena
- Ipcena amplia la seua base social i millora la web
- L'Ajuntament de Solsona no tallarà més avets per Nadal 30

31 Llibres

- L'ós del Pirineu. Crònica d'un extermini
- La cultura del no. El conflicte ambiental i territorial a Catalunya

Caçadors 5, óssos 0

Aquest és el trist resultat de l'extermini sense pietat que els caçadors francesos (que compten amb la complicitat del aranesos) estan duent a terme sobre la minsa població d'óssos bruns del Pirineu. Des de 1994, han estat executats a trets cinc plantígrads. Claude va morir a la vall de Béarn durant una batuda de senglar, Melba va ser caçada el 1997 i Canelle va caure abatuda al novembre de 2004. La mateixa sort van córrer Palouma, a l'agost de 2006, i Franska, el 2007. Enguany, el mascle Balou va poder escapar-se d'una mort segura i solament va ser ferit. Els últims quatre anys, gairebé han caçat un ós cada temporada. No entenem per què el monarca espanyol, tan adorat a la Val d'Aran, va a Romania a caçar óssos, si al Pirineu seria rebut amb els braços oberts. Del que es tracta no és de fer passar els animals davant les persones, sinó de fer compatible l'existència de tots plegats. I d'exemples reeixits en tenim uns quants, des del cas d'Astúries, amb 150 óssos i altres tants llops (que viuen envoltats de poblacions més grans que les de la Val d'Aran), fins al Canadà, els Estats Units, Itàlia, etc. L'ós és un emblema d'un medi ben gestionat, el propi d'un país avançat.

Tot aquest conflicte al voltant dels óssos neix de l'afany lucratiu que desperta l'especulació urbanística i de la voluntat de ser els amos i senyors de les muntanyes per campar-hi sense cap mena de control. Un esdeveniment progressista com la reintroducció del 1996 va transformar-se en un altre capítol de corrupció política. La repoblació de l'ós va ser el centre de la ira del síndic de la Val d'Aran, Carles Barrera, dels alcaldes del Pallars Sobirà i dels agitadors que no van parar d'infamar amb falsedats aquest animal mític, perquè temen que els paratges on habita es protegeixin de la caça furtiva i de l'especulació urbanística. Com s'explica tanta oposició contra el plantígrad quan el DMAH i el propi Conselh paguen els danys als ramats molt per sobre del preu de mercat i concedeixen ajudes als propietaris forestals per on transita l'ós. Sols la gestió acurada de la fauna redueix, gairebé a zero, la seua possible afectació a la ramaderia (sempre que estigui vigilada) i a la caça. Per això Ipcena ha promogut una campanya intensa per tirar endavant el pla català de gestió de l'ós, oblidat durant 12 anys, inspirat en el model asturià. Tant la Generalitat com el nou síndic, l'únic que han sabut fer és deixar-se influir pels corrents retrògrades de la Val d'Aran i del Pallars Sobirà, que anteposen els interessos urbanístics o cinegètics insostenibles. En especial, el Departament d'Agricultura i el de Medi Ambient, han fet gala d'una incapacitat política total per gestionar el programa Life per a la conservació de l'ós, que la UE va atorgar a França i a Espanya, el 1993. Així, acontentava el síndic i president de la Societat de Caça i Pesca de la Val d'Aran, Carles Barrera, que va gosar demanar l'extermini dels plantígrads o el seu retorn a Eslovènia; però que, en canvi, sol·licita subvencions per a campanyes en pro de la

conservació de les espècies singulars i amenaçades. Segons Francesc Boya, com a diputat del PSC, va dir que entre 80 i 90 milions de PTA dels 200 procedents del Life van anar a parar a consultories privades (premsa local, 31/5/01).

Els esforços ecologistes no han pogut evitar que els caçadors, fent gala d'una gran covardia, s'acarissin amb les ósses i les seues cries. L'1 de novembre de 2004, a Urdo, a la banda francesa del Pirineu occidental, uns caçadors gals van matar la Canelle, l'última femella autòctona, en circumstàncies similars a les patides per Melba. Resulta que ambdós ósses en defensar els seus cadells de l'amenaça dels caçadors i els seus gossos, els havien sortit al pas, per la qual cosa els van disparar a matar, quan amb un tret d'avís a l'aire n'hi hauria hagut prou per espantar-les. Què hi feien unes partides de caça en zones osseres? On estaven els Agents Forestals encarregats de vigilar aquests territoris i els tècnics encarregats del seguiment de l'espècie?

David Colell Orrit
Director de Paratges

Ermengològic

Publicat al diari Segre: 28/10/2008

CREEN UN COD ESPECIFIC PER AL SEGUIMENT DELS ÓSSOS A L'ARAN

On està la justícia que deixa impunes aquests criminals? I que no diguin que els óssos els van atacar, ja que d'haver-ho fet, no ho haguessin explicat. Per tant, el que fan els óssos és defensar-se davant una amenaça. I, encara, més si ha de protegir uns cadells. Ja sabem com és l'instint maternal. En el cas del passat 23 d'octubre a Les, Hvala, l'únic que va fer va ser apartar el caçador que va interposar-se davant la seua fugida desesperada. Si l'ós s'hagués entretingut a atacar-lo, aquest senyor de 74 anys ja criaria malves. La resposta de l'Administració, la de capturar l'animal, està fora de tota normativa i justificació. El nou síndic, Francesc Boya, abans un defensor dels óssos, quan era a l'oposició, ha contravingut lleis i tractats internacionals. En ple segle XXI, com es pot plantejar l'extermini dels óssos? O com es pensava impedir-los l'accés a la Val d'Aran?, amb un mur que encerclés tota la vall?

Si els caçadors, ramaders i polítics aranesos, i els mitjans de comunicació que els donen suport, continuen entossudits en acabar amb l'ós estaran bandejant una via sostenible de futur per a la muntanya. Cada any, moren uns 20 caçadors pels trets dels companys de cacera i no es demana la prohibició d'aquesta activitat. També hi ha accidents mortals a les pistes d'esquí i tampoc es clausuren. Per què no es fixen en enquestes com la del diari Avui, segons la qual el 74% (89.6% al Segre) són favorables al manteniment de l'ós al Pirineu o en les 4.500 adhesions a la campanya SOS Hvala endegada per Ipcena?

l'óssa en cap moment va tenir la intenció d'atacar. En primer lloc, perquè l'ós bru no es caracteritza per realitzar atacs a les persones; ans el contrari, ja que té por als humans. I, en segon lloc, perquè les conseqüències d'un atac d'un ós a una persona serien molt greus.

Persecució política

Posteriorment a l'incident lleu amb l'óssa, els caçadors de Les van pressionar el Síndic dera Val d'Aran que també resideix al mateix municipi. Havien trobat l'excusa perfecta per reprendre la "guerra contra l'ós". Al dia següent, el Consell Generau ordenava la captura de l'óssa Hvala i el seu internament en un centre de fauna, privant-la de la seua llibertat. Malauradament, l'acció de la institució aranesa va tenir inexplicablement el suport del Departament de Medi Ambient i Habitatge, el qual va aportar per a la captura un helicòpter i diverses desenes d'Agents Rurals armats fins a les dents. Dins d'aquesta situació del tot hostil, el 27 d'octubre, el Conselh Generau va aprovar per unanimitat de tots els grups polítics una moció on es demanava la retirada de tots els óssos de la Val d'Aran. Està clar que tal moció va ser un autèntic brindis al sol i un acte que va posar en ridícul les institucions araneses davant la comunitat internacional. A qui se li acut demanar una retirada impossible! El programa Life depèn de la UE i l'han signat diversos països i nacionalitats. La moció, per tant, únicament va respondre a una reacció de covardia que pretenia accontentar el sector dels caçadors, força influent políticament a la Val d'Aran. Justament els caçadors són els que van organitzar, en bona part, la manifestació en contra dels óssos al Pirineu, realitzada el passat dissabte 6 de desembre, i que va reunir unes 300 persones vingudes de punts com França, la qual cosa demostra, per sort, que la manifestació només tenia el suport d'una petita part i molt concreta de la societat aranesa. Per una altra part, el govern de la Val d'Aran ha passat a ésser l'únic govern del món que demana la retirada d'una espècie en perill d'extinció, contradient els acords i la normativa internacional en matèria de conservació de la biodiversitat, com la Cimera de Rio del 92.

Unes 300 persones, sobretot, d'altres llocs, es manifestaren a Les, amb el suport del sindic Francesc Boya, perquè creuen que el programa de reintroducció dels óssos impedeix el desenvolupament de les activitats tradicionals. Es queixen també que les lleis ambientals impossibiliten als ramaders defensar el bestiar dels atacs de depredadors.

Així demostra la seua insensibilitat i la prioritització dels interessos privats que promouen alguns governs.

Interessos especulatius

En el fons de la qüestió, a ningú mínimament sensat se li escapa que els que planifiquen el futur de la Val d'Aran no és l'Administració aranesa, si no algunes potents empreses com Baqueira-Beret que decideixen en bona part l'ús del territori. Aleshores, del que tenen por no és de l'ós, sinó que aquest pugui interferir en el model especulatiu que durant les últimes quatre dècades ha transformat aquesta vall convertint-la en una petita Andorra, primant l'enriquiment ràpid i forà per sobre de la defensa de l'interès públic i social i del desenvolupament sostenible. Per la defensa d'aquest model ancorat en el passat, és pel que s'ha generat tanta oposició, curiosament de tota la classe política aranesa.

Campanya en favor de l'óssa i dels seus congèneres

Des d'Ipcena-EdC, en esclatar el conflicte de l'óssa Hvala, vàrem començar una intensa campanya per tal d'aturar l'acció irresponsable de la seua captura. En un primer moment, vam presentar una denúncia als Mossos d'Esquadra a Vielha, els quals la van trametre al jutjat de Vielha el dia 28 d'octubre, i el mateix dia, de forma fulmi-

nant, el "jutge" l'arxivava. Vàrem presentar una segona denúncia a la fiscalia de Lleida, que sí que motivar l'obertura de diligències d'investigació, les quals van ser trameses al jutjat de la Val d'Aran. Alhora es van convocar rodes de premsa a Lleida i Bar-

Ipcena va reaccionar amb celeritat davant el succés de Hvala i va organitzar en un temps rècord una campanya per evitar la captura de l'óssa i el seu captiveri. Es va crear una pàgina web d'informació i recollida de signatures, un calendari de paret, una samarreta i altres articles que han tingut una molt bona acollida.

celona i es van fer arribar denúncies a Medi Ambient de la Generalitat. Una altra acció molt important va ser realitzar una pàgina web per a la defensa de l'óssa Hvala. La recollida de signatures d'entitats i persones individuals en línia ha comptat

L'autèntic perill per a la muntanya no són pas els óssos i la resta de fauna, que s'haurien de considerar com un ric patrimoni comú i un revulsiu per al turisme. El que més danya és la bombolla urbanística, el monocultiu de l'esquí i el furtivisme. Fenòmens que la protecció de la fauna i els paratges naturals impedeix.

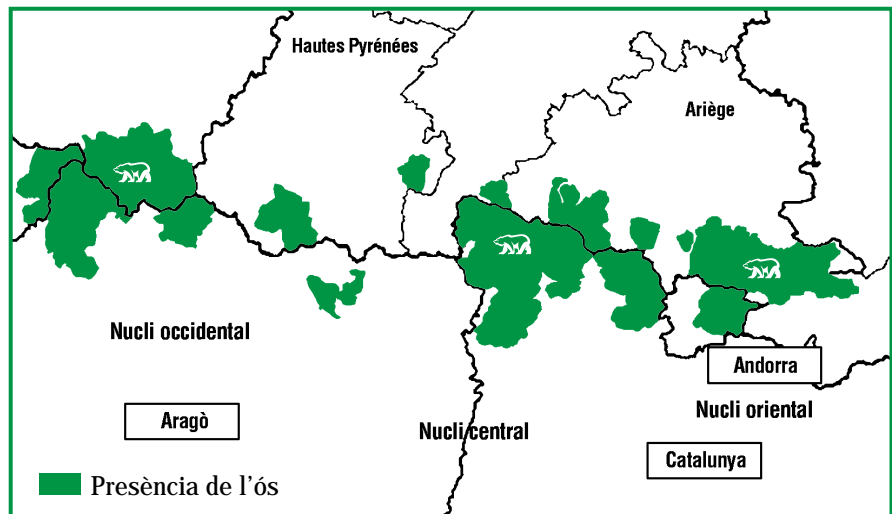
Alguns aspectes del programa de conservació de l'ós bru

- Afavorir la participació activa dels col·lectius de caçadors i ramaders en l'elaboració i desenvolupament del pla de prevenció.
- Elaborar un protocol per a caçadors, guardes de terrenys cinegètics.
- Vigilància: com a mínim 4 agents i un tècnic per comarca afectada.
- Canvis en les tècniques de caça: acostament o aguait en zones sensibles.
- Elaborar un catàleg de les Àrees Crítiques.
- Prohibició d'activitats sotmeses a avaluació d'impacte ambiental en els llocs de refugi de les àrees crítiques.
- Regular la caça a les àrees crítiques que incorporin llocs d'hibernació, limitant la pràctica de la caça en batuda.
- Elaborar un protocol per a visitants de zones osseres amb recomanacions del comportament que cal seguir davant trobades o la presència d'ossos.
- Incrementar la sensibilitat cap a l'espècie i potenciar l'educació ambiental.
- Centres educatius: incorporació als programes curriculars de la problemàtica de les espècies en vies d'extinció com l'ós. Públic general: creació d'un centre d'interpretació o "Casa de l'Ós" i d'altres equipaments.
- Habitants de zones osseres: promoure els beneficis socioeconòmics que implica la convivència amb l'ós.
- Afavorir la participació pública en el desenvolupament del Pla.

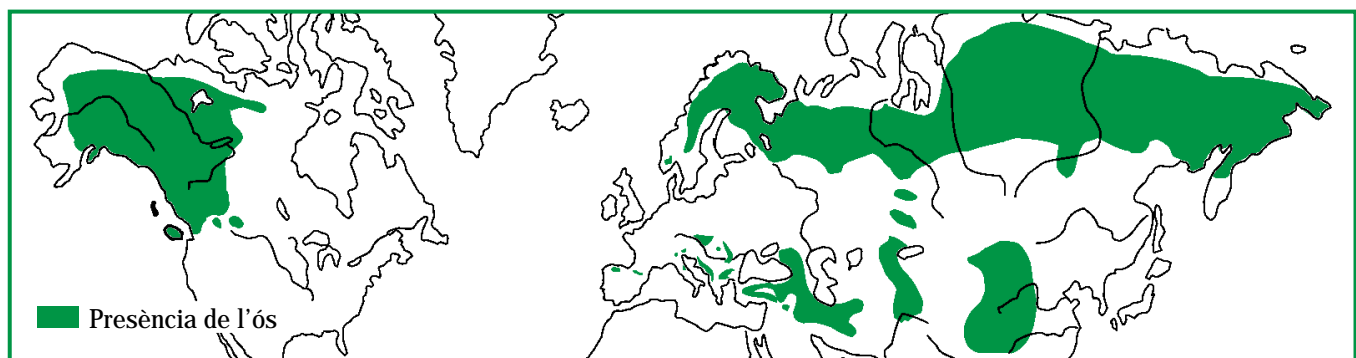
La persecució històrica dels óssos

Els óssos eren una espècie relativament abundant que convivia amb la població de la muntanya. A principis del segle xx hi havia més de 200 óssos al Pirineu català. L'últim ós autòcton va ser caçat l'any 1990. Actualment, els óssos estan catalogats com a espècie prioritària de conservació mitjanant la Directiva Hàbitats de la Unió Europea, ja que en la major part de països europeus es troba en perill d'extinció.

La població d'óssos del Pirineu és la més petita del món i per tant la que està en major perill d'extinció del planeta.

Representació dels tres nuclis poblacionals d'óssos bruns pirinencs. La fragmentació de les comunitats de plantigrads és un dels principals handicaps que alenteixen la seua recuperació.

Respecte a la població mundial, la vintena d'óssos bruns pirinencs i la centena llarga de cantàbrics són nuclis insignificants, per això no s'entén que puguin causar tants danys com se'ls atribueix. Als EUA, Rússia, Escandinàvia o als Balcans, que sumen milers d'óssos, ningú ha demanat que els retirin, ans el contrari.

Cara a cara amb l'ós dels Pirineus, Yves Salingue

L'ós és, als Pirineus, objecte de polèmiques després d'haver nodrit un legendari immemorial. I l'ós continua essent, avui encara, l'emblema dels Pirineus. Però qui ha vist l'ós? Yves Salingue -la tradició familiar del qual s'ha perpetuat a la vall, i que ha sabut moldre la seva pròpia tradició oral segons el seu propòsit- ha pres novament els camins secrets de la muntanya. Amb la seva high tech ha aconseguit fabricar un dispositiu fotogràfic que funciona tot sol durant la nit, sense fregar la pell de l'ós, que no està en venda. I reservar-nos aquest colpidor cara a cara amb Artza.

- **1981** • Queden uns 15 óssos al Pirineu occidental i uns 6 al central. A la serralada cantàbrica, 82-103 al nucli occidental i 29-41 a l'oriental.
- **1982** • Encara passen coses com que, en una batuda al porc senglar, són assassinats una óssa i el seu osset i els caçadors es queden tal qual. I continuen matant óssos furtivament a les batudes als porcs senglars. Des de 1975 fins al 1984 es maten (que se sàpiga) 13 óssos.
- **1986** • L'ós és estrictament protegit pel Conveni de Berna. El Fapas denuncia l'existència d'una xarxa furtiva de tràfic d'espècies que ha matat un ós. A la Serralada Cantàbrica queden 69-70 óssos al nucli occidental i 13-20 a l'oriental. Només del 86 al 87, es maten 9 óssos furtivament a Astúries. I del 80 al 87, han mort almenys 8 óssos a Lleó.
- **1988** • L'últim cens dona una xifra de catàstrofe: només 15 óssos en tot el Pirineu, 10 d'aquests al nucli occidental. A Navarra, ja no n'hi ha de forma contínua. La destrucció de l'hàbitat també és un gran problema. Els últims óssos se senten desplaçats. Es construeixen carreteres i es destrueixen boscos. Els óssos són caçats, altres desapareixen, altres es tornen erràtics i moren aquí o allà. Així mor un ós (ja el 30-40% de la població) al Pirineu central. Encara hi ha un assassi capgròs, que en una cacera il·legal de daines mata un ós, "El Rubio", a Palència. Queda impune a pesar de la lluita del Fapas amb la llei a la mà, que es perllonga

fins al 1994, i inclús consumeix la seua carn amb autorització de la Junta. Encara viuen dos óssos pirenaics engabiats, provinents d'aquells circs d'abans.

- **1989** • Astúries ha prohibit caçar porc senglar a Somiedo per protegir l'ós, i "casualment" es produeix un incendi que arrasa centenars d'hectàrees allà mateix. Encara un pastor mata un ós a Navarra. Queda impune i ningú vol parlar. Dos furtius maten una óssa i pretenen vendre els dos ossets a un zoo estranger. Són detinguts pel Seprona.
- **1989-90** • Es mata en batuda al porc senglar, l'últim ós d'Era Entecada, al Pirineu. La protecció d'aquest lloc va ser impedita pels totpoderosos caçadors fa 2 anys. Es creen a França reserves osseres i hi ha un dur conflicte per això amb els caçadors. L'ós és catalogat ara com en "perill d'extinció".
- **1991** • Situació: 10 óssos al Pirineu occidental i han desaparegut al Pirineu central. Potser hi ha algun d'erràtic. Europa no renova el diploma que va donar al PN dels Pirineus per no protegir l'ós, pel que va ser creat. Fapas i Seprona desmantellen la xarxa mafiosa de furtius a la fi. Encara hi ha casos de furtivisme. Es descobreixen al Pirineu lleidatà petjades de l'últim ós del Pirineu central.
- **1994** • Últim testimoni de l'últim ós del Pirineu central. Situació: 8 óssos al Pirineu occidental. Un pastor mata un

ós; el guarda ho sap i es nega a parlar. Uns caçadors maten un altre ós (seran detinguts 3 anys després, per primera vegada a la història del furtivisme al Pirineu). Fapas descobreix agrupacions furtives.

- **1994** • Situació: 7 óssos al Pirineu (un ha nascut, per primera vegada, des de fa 5 anys).
- **1996** • El director del programa de reintroducció de l'ós a França dimiteix perquè els responsables locals del projecte volen aprofitar per comercialitzar amb el turisme de masses destruint els hàbitats. Comença la introducció d'óssos eslovens al Pirineu central (3 óssos). I després, continua la destrucció dels hàbitats, les batudes il·legals i legals de porcs senglars a zones osseres, etc., etc...

En conclusió...

Des de 1994, han estat executats a trets cinc plantigrads. Claude va morir a la vall de Béarn, durant una batuda de senglar; Melba va ser caçada el 1997 i Canelle va caure abatuda al novembre de 2004. La mateixa sort van córrer Palouma, a l'agost de 2006, i Franska, el 2007. Enguany, el mascle Balou va poder escapar-se d'una mort segura i solament va ser ferit. Els últims quatre anys, gairebé han caçat un ós cada temporada. A l'Estat espanyol, durant la temporada del 2007, els caçadors van acabar amb la vida de 20 persones i 860 van resultar ferides. Quin és l'autèntic perill?

Col·laboreu en la campanya adquirint aquests materials
a: www.sosossospirineu.org o truqueu al 973 263793

Samarretes de màniga llarga de cotó biològic
26 euros

Calendari de paret
3 euros

Reproducció en paper cartró de la cara de l'óssa
7 euros

La CE condemnarà l'Estat pel Segarra-Garrigues

Publicat al diari Segre: 11/11/2008

comissari de Medi Ambient, Stavros Dimas, a la qual assistirien la ministra Elena Espinosa, i els consellers d'Agricultura i Medi Ambient, Joaquim Llena i Francesc Baltasar. El procés sancionador es reinicia quan els primers 5,2 quilòmetres del canal principal ja estan acabats, dos trams que sumen uns 36 quilòmetres estan en construcció, s'ha adjudicat el quart tram -de 21 quilòmetres- i l'Estat preveu adjudicar la resta del canal i la presa de l'Albagés el 2009.

Evitar les sancions econòmiques implicarà "anul·lar el projecte" que al desembre del 2007 va ser objecte d'una sentència condemnatòria "i, en el seu cas, elaborar-ne un de nou compatible amb les exigències de la directiva sobre les aus".

La sanció pot arribar per:

Ometre informes vinculants

(DOCUMENT 1) de 23 de gener de 2001 i signat pel Cap de Servei de Protecció i Gestió de la Fauna, Jordi Ruiz. Aquest document es va trametre a la Concha Marchante, Cap del Servei de Protecció de l'Entorn Natural del mateix departament. Cal destacar el següent paràgraf:

"L'àmbit regable inicialment previst del canal Segarra-Garrigues, afecta de ple la major part dels hàbitats esteparis de Catalunya. De fet, la combinació entre aquest projecte i els projectes de regadiu, elevacions del Baix Segre i Segrià Sud, comportarien, conjuntament amb el des-

La superfície que regarà el Segarra-Garrigues s'haurà de retallar per exigències de la Comissió Europea (CE). L'organisme comunitari, que considera insuficients els espais protegits per a les aus estepàries, dóna la raó a les denúncies de les entitats ecologistes presentades el 2002. La CE ha tramès una carta d'emplaçament al Govern, la primera dels dos avisos que ha d'emetre abans de portar el cas davant del Tribunal Europeu. Aquest nou procés té com a objectiu imposar sancions econòmiques contra l'Estat, que poden arribar a ser multimilionàries i alhora suposar la retallada d'ajuts europeus.

La carta d'emplaçament arriba després que el Tribunal Europeu dictés una primera sentència condemnatòria al desembre del 2007 segons la qual l'Executiu espanyol havia "incomplet la seua obligació" de protegir hàbitats d'aus estepàries inclosos a la zona regable del Segarra-Garrigues. Malgrat estimar parcialment el recurs de la CE, la resolució judicial no va comportar llavors sancions a l'Estat. Un any després de la sentència, la CE ha reobert el procés

contra el Segarra-Garrigues acollint-se a l'article 228 del Tractat Constitutiu de la Comunitat Europea, que li atorga la potestat de reclamar per la via judicial sancions contra els estats que incompleixen resolucions del Tribunal Europeu. S'ha de recordar que, el passat mes de maig, la CE també va iniciar un procés similar per sancionar Espanya per una insuficient designació de ZEPA en diverses comunitats autònomes, entre les quals hi ha Catalunya.

Per la seua part, la Generalitat està pendent de mantindre una reunió amb el

Impacte de les obres del canal Segarra-Garrigues sobre el territori. En molts espais, les obres constituiran un efecte barrera insalvable. L'altre impacte és el de la pèrdua irreversible d'algunes de les millors àrees estèpiques de Catalunya.

XI FIRA NATURA

Una nova edició plena de novetats
3, 4 i 5 d'abril de 2009 al Palau de
Vidre de Fira de Lleida

Després de superar el llistó de la 10a edició, orientem la propera 11a edició de Fira Natura amb molta energia i il·lusió, perquè és una de les principals fires ambientals de Catalunya i Aragó. Al 2009 tindrem una superfície d'uns 4.000 m² d'exposició.

Compromisos ambientals de Fira Natura

La defensa i l'educació mediambientals són els principals objectius de Fira Natura, per aquest motiu, al llarg dels anys hem anat incorporant una sèrie de millores com són: la moqueta de cel·lulosa als estands, que és 100% reciclable; a l'ecobar i bio-restaurant només se serveixen productes bio i tota la coberteria és reutilitzable, entre altres. Amb aquestes accions l'edició passada vàrem generar només 150 kg de residus no reciclables, el que representa un 3% del total i la resta, uns 4.850kg van ser reutilitzables. En aquesta nova

edició es declararà Fira Natura lliure de bosses i gots de plàstic. Així ens afegim a la campanya endegada per la Fundació Catalana per a la Prevenció dels Residus i el Consum Responsable. Per tant, a la Fira no es permetrà que els expositors usin bosses de plàstic ni dipositin els líquids oferts al públic en gots de plàstic. Només es permetrà dispensar bosses de roba o paper i gots de paper o reutilitzables, com els de vidre o polipropilè.

Un ampli programa d'activitats i serveis

Durant els tres dies en què es desenvolupa Fira Natura es realitzen prop d'un centenar d'activitats com: conferències, tallers, projeccions, mostres i mercats i exposicions entre d'altres que ens ajuden a comprendre els fets d'actualitats o bé ens informen de

qüestions d'interès. Algunes d'aquestes estan realitzades pels mateixos expositors de Fira Natura. A l'edició del 2008 van participar unes 5.000 persones en aquestes activitats. Com cada any, la Fira compta amb una multitud de serveis per fer més agradable l'estada al públic visitant i als expositors. Molts d'aquests serveis estan gestionats per un equip de voluntariat, que atorga caràcter propi a Fira Natura. A més de poder gaudir dels productes ecològics servits a l'ecobar i al Biorestaurant, el visitant disposa de: guarderia, ludoteca, guarderia de gossos, pàrquing de bicicletes, etc.

Les fires mediambientals de Catalunya s'uneixen

Amb la voluntat d'unificar criteris i facilitar l'organització, els responsables de les fires catalanes que giren al voltant del medi ambient tenen la intenció d'associar-se. Així els certàmens de Manresa, Girona, Tarragona i Lleida establiran un contacte regular perquè les seues fires tinguin una major convergència envers els principis referits al reciclatge, la reutilització i la reducció de residus, així com la certificació ecològica dels productes oferts, la prohibició dels transgènics i de les bosses de plàstic, etc.

Any rere any, Fira Natura es va consolidant com una cita ineludible per a milers de persones que volen conèixer aspectes relacionats amb el medi ambient i la qualitat de vida.

S.O.S HVALA

CONÈIXER E

Com són els óssos bruns

L'ós bru és un mamífer mític, de caràcter afable. Té un aspecte corpulent i la seva talla oscil·la entre 1,5 i 2,5 metres, i les femelles sempre són més petites que els mascles. Pesen entre 80 i 150 kg, malgrat que poden arribar a pesar fins a 250 kg! El sentit que tenen més desenvolupat és l'olfacte, i el que menys, la vista. L'ós és dels pocs mamífers que es pot posar dempeus.

La hibernació

Amb l'arribada dels primers freds l'ós es refugia. El descans hivernal el realitza en una cavitat arranjada amb un jaç d'herbes i l'entrada coberta. Els óssos menors de tres anys poden hivernar en grups, mentre que els adults ho fan sols. La hibernació és un sistema de supervivència mitjançant el qual l'ós redueix al mínim l'activitat metabòlica i el consum energètic, però restant en estat conscient i d'alerta.

Rastres

Les seves petjades són inconfusibles, la petjada anterior és més curta i ampla, d'uns 21x28 cm, mentre que la posterior és més estreta i més llarga, d'uns 17x30 cm. Els seus excrements són fàcilment identificables per la seva grandària. Solen ser cilíndrics, d'uns 6-8 cm de gruix. Podem trobar senyals de rascades i mossegades als troncs a més de 1,5 m d'altura, ja que ho sol fer posant-se dempeus.

Control d'espècies

L'ós bru és un gran depredador. Malgrat que és sobretot omnívor, al seu territori exerceix una funció de control de certes espècies que en excés poden causar danys, com ara el porc senglar o els cèrvids, que l'ós caça si són cries o estan ferits o malalts. També menja animals morts, fent així un paper de "neteja" sanitària. També regula la presència d'altres mamífers com ara teixons, gossos abandonats i guineus.

Indicador de qualitat ambiental

L'ós és un mamífer poruc i temorós als canvis que es produeixen al seu entorn, i si són canvis importants no els tolera i decideix marxar a altres territoris. La presència de l'ós en un indret determinat indica la seva extrema qualitat ambiental, així doncs, les zones on viuen els óssos són espais naturals molt ben conservats.

Ósses i cries

Les ósses crien en plena hibernació. A causa de l'escassetat de reserves alimentàries de la mare, les cries neixen pesant tan sols uns 350 g, sense pèl i amb els ulls tancats. Amb el bon temps surten de la cova i creixen ràpidament: assoleixen uns 3kg de pes en els dos primers mesos. Hem de vigilar si veiem cries d'ós, ja que les mares instintivament les defensaran de qualsevol perill, cal que marxem.

LS ÓSSOS PER RESPECTAR-LOS

L'aparellament

A mitjans d'estiu les femelles entren en zel. La gestació de les cries dura entre 7 i 8 mesos. L'ós és el mamífer de les nostres contrades que té la taxa de reproducció més baixa: no assoleixen la maduresa sexual fins als 3 anys; sol es reproduïxen cada 3 anys perquè les ósses cuiden als seus cadells durant un any; i fins a un 80% de cries moren.

L'alimentació

L'ós és omnívor, factor que el fa molt adaptable i ajuda a la seva supervivència. Pastura menjant brots tendres de plantes, i menja fruits com maduixes, gerds, glans o fages per acumular greixos suficients per resistir la hibernació. Ocasionalment, també caça cabirols o porcs senglars, però prefereix consumir aquells que troba ja morts. Té una especial predilecció pels formiguers i els ruscs amb mel.

Promoció del turisme rural

En territoris tan diferents i distants com Astúries i el Canadà s'ha aconseguit any rere any incrementar els ingressos provinents del turisme atret per conèixer zones osseres, que sempre estan en molt bon estat de conservació ambiental. En surten especialment beneficiades les activitats d'allotjament rural, la venda de productes de la terra i les contractacions de rutes i activitats naturalistes.

Què fer si ens trobem amb un ós

És força improbable que ens trobem amb un ós al medi natural, tot i que no és impossible si per la direcció del vent o el canvi de vessant no ens ha detectat. En cas de veure o sentir un ós cal allunyar-se'n en sentit contrari d'on es trobi, sense córrer i sense cridar. L'ós tem la presència humana i no hi ha constància històrica que un ós bru hagi atacat i ferit greument una persona.

Óssos i ramaderia

Les èpoques en què l'ós té més necessitat d'aportació extra d'aliments són abans i després de la hibernació, i pot ser que ataquí algun cap de bestiar, ja que és la manera més fàcil que té d'aconseguir una presa. Aquest fet és poc probable si es protegeixen els ramats mitjançant barreres, tancant-los en pletes durant la nit o guardant-los amb l'acompanyament de pastors i gossos d'atura i mastins.

La persecució històrica dels óssos

Els óssos eren una espècie relativament abundant que convivia amb la població de la muntanya. Al segle XX hi havia més de 200 óssos al Pirineu català. L'últim ós autòcton va ser abatut l'any 1990. Actualment, els óssos estan catalogats com a espècie prioritària de conservació mitjançant la Directiva Hàbitats de la Unió Europea, ja que en la major part de països europeus es troba en perill d'extinció.

Neix l'agrupació social "Lleida Ambiental"

Presentació pública de l'agrupació social Lleida Ambiental, el 24 de desembre de 2008, a la seu de l'Ateneu Popular de Ponent. De dreta a esquerra: Joan Ramon Segura, president del CEL; Xavier Eritja, president de l'Ateneu i Joan Vázquez, portaveu d'Ipcena.

El passat 24 de desembre es va presentar a la seu social de l'Ateneu Popular de Ponent, l'agrupació social Lleida Ambiental. Concretament és fruit del treball comú de tres associacions rellevants de la ciutat: l'Ateneu Popular de Ponent, pioner en l'impuls de la cultura de Lleida; el Centre Excursionista de Lleida, capdavanter en el món de l'excursionisme de Lleida i Ipcena, la principal organització ecologista de les nostres comarques. Val a dir que aquesta iniciativa està oberta a la integració de més moviments socials de Lleida amb la finalitat d'enriquir el procés i el projecte.

Les tres entitats estem convençudes del fet que la ciutat de Lleida ha d'impulsar-se potenciant els valors naturals que la caracteritzen dins del seu marc geogràfic i cultural. Per començar, s'ha proposat vetllar perquè el riu Segre sigui l'eix vertebrador i una referència de Lleida i el seu entorn, que li dona personalitat global, el mateix que l'Horta de Lleida. Per tant, les tres associacions cofundadores entenen que el desenvolupament futur de Lleida, com a ciutat mitjana i el seu paper de capitalitat regional, ha de basar-se en l'aplicació de criteris i polítiques ambientals. A més, demanen que s'hi comprometin de forma transversal, totes les regidories municipals i la resta d'administracions. Sobretot, exigeixen la corresponsabilitat de la Paeria en l'impuls de mesures que puguin fer de

Lleida una ciutat model en l'aplicació de polítiques socioambientals.

Per començar a treballar, dos qüestions

Millorar, preservar i potenciar el riu Segre a la ciutat de Lleida.

El tram de riu Segre al seu pas per la ciutat de Lleida es troba en bona part de l'any en un estat precari ambientalment, a causa de varis factors, molt especialment, a la manca de cabal d'aigua, tot i que també l'afecta l'augment de la contaminació amb l'aportació del riu claveguera Noguera. El riu Segre té un cabal molt insuficient, durant tot l'any, i molt més als mesos d'estiu. Cal tenir en compte el que indica la Directiva 2000/60, marc de l'aigua, a l'article 6, on exigeix que al 2014 tots els trams de rius tinguin unes bones condicions ecològiques. Per tant, el Segre també haurà de tenir aquestes bones condicions que ara no té. Cal afegir el document realitzat per l'ACA al maig del 2000, referit a la Diagnosi de punts crítics de cabal mínims a la xarxa hidrogràfica catalana, on el tram del Segre per Lleida és dels punts més

crítics de tot el riu.

Considerem que s'ha d'assolir l'objectiu de millorar, preservar i potenciar el riu Segre perquè pugui convertir-se en un veritable referent paisatgístic de la ciutat. Posteriorment, proposem l'elaboració d'un informe de caràcter ambiental que plantegi alternatives a les concessions actuals a fi de compatibilitzar el recurs públic, l'ús privat de l'aigua i la seva defensa com a espai ecològic i de paisatge urbà.

Constitució d'una comissió de medi ambient municipal

Atenent la necessitat d'afavorir la participació social en els afers de les Administracions i, especialment, de les que estan més properes a la ciutadania, com són els ajuntaments. Atenent el Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, mitjançant el qual es va aprovar el text refós de la Llei municipal de règim local de Catalunya, el seu article 62 inclou la possibilitat de crear els òrgans de participació sectorial. Aquests òrgans que es poden anomenar comissions es poden crear en relació amb els àmbits municipals d'actuació o competents, que tenen la funció d'integrar la participació pública de particulars i associacions en els assumptes municipals. En aquest sentit, l'article 66 descriu les competències pròpies dels ajuntaments, on, entre altres, es troba la de medi ambient.

Justificació de la proposta i necessitat

L'Ajuntament de Lleida, en els seus acords, incideix diàriament sobre qüestions ambientals d'abast municipal i més enllà, d'aquest fet considerem que les decisions municipals que poden tenir repercussions ambientals a la nostra ciutat és més que desitjable que fossin el màxim de compartides i debatudes amb els moviments cívics locals i que treballen o comparteixen tal interès, de forma que l'aportació de totes aquestes entitats afavoreixi l'aplicació de propostes o solucions al més consensuades possible que, sens dubte, segur que seran més completes i plurals. Per aquestes raons considerem que la comissió municipal de medi ambient és un instrument molt positiu al servei de la ciutat.

Imatge del riu Segre al mes de novembre del 2008, després d'un període generós de pluges, que mostra un aspecte extraordinari del riu. Malauradament, només es dona en casos excepcionals, ja que la insaciable empresa Endesa s'emporta tota l'aigua del Segre pel canal de Seròs.

La polèmica variant sud torna a amenaçar l'Horta de Lleida

Des de la seva aparició pública l'estiu de 2006, la variant sud de Lleida ha estat un projecte controvertit, sobretot ambientalment i social. Els primers traçats de la variant sud, fets públics pel DPTOP, van ser retirats i l'Ajuntament de Lleida, en un Ple va aprovar per unanimitat una moció on demanava «l'estudi de dues noves propostes de traçat que minimitzin l'impacte ambiental, a l'optimitzar infraestructures ja existents, i reforcin la cohesió metropolitana». Pel que fa a la connexió est, que trepitjava la zona ZEPA de Torreri-bera, hàbitat de l'amenaçada trenca, va ser rectificada i, finalment, es respecta aquesta àrea, gràcies a la pressió exercida pels seus propietaris i entitats conservacionistes, entre elles Ipcena.

Una variant que agradeix l'Horta de Lleida

El 19 de desembre de 2008 es publica l'anunci d'informació pública de l'estudi informatiu i de l'estudi d'impacte ambiental del projecte refós de la connexió oest de la variant sud de Lleida (C-13) amb la carretera A-2 (tram Lleida-Alcarràs), que com el projecte inicial, no garanteix la preservació de l'Horta de Lleida. Ipcena i la Plataforma Protegim l'Horta de Lleida van reclamar en el seu moment que s'elaborés i es sotmetés a informació pública una alternativa que aprofités el ramal de connexió amb l'autopista AP-2 i alliberés el tram necessari d'aquesta com a alternativa més ecològica. En el seu defecte, van demanar la construcció d'una via que hi discourregués paral·lela. Alliberar l'autopista suposa una alternativa més curta que no esquartera l'Horta, de manera que, a banda de poder

donar el mateix servei a les poblacions de la trama metropolitana de Lleida (Albatàrec, Montoliu, Sudanell, Soses i Alcarràs), evita noves construccions i sobretot quilometratge, amb el conseqüent estalvi d'energia i emissions de CO₂, que concretament seria de 14,5 t, segons els nostres càlculs. Per contra, el traçat de la variant sud que es projecta travessa l'Horta de Lleida pel bell mig, concretament les partides de

Butsènit, Rufeia, la Caparrella i Plana de Gensana. La variant perjudica els seus terrenys agrícoles, d'alta productivitat, i posa en perill un element bàsic que ha contribuït històricament, i ho continua fent en l'actualitat, a la conformació de la ciutat de Lleida i a la seva estabilitat política, social i econòmica. Aquesta horta ja està fraccionada de manera irreversible per diverses infraestructures com ara la via de l'AVE o la pròpia autopista.

El projecte no recull cap alternativa consensuada

Aquest projecte refós no presenta cap nova alternativa i no dona resposta als problemes ja plantejats l'any 2006: algunes alternatives passen a escassos 500 m dels Aiguamolls

de Rufeia, una zona humida d'interès ecològic i social, recentment restaurada. A banda de recuperar el seu valor ecològic, la restauració ha permès regenerar el paisatge. El pas de la nova variant de Lleida a tan poca distància pot afectar les espècies protegides que alberga, tant durant la seva execució com en la seva fase

d'exploació, trencant la continuïtat com a espai enriquidor del paisatge de l'Horta i posant en perill la funcionalitat dels seus usos naturalístics i educatius. Un altra alternativa frega amb el seu traçat els Patamolls de Montoliu,

que és una zona catalogada per l'Inventari de Zones Humides de

Catalunya, caracteritzada per ser una zona important per a la conservació d'espècies de fauna de l'Annex 2, de la Llei 3/1988, de protecció dels animals, i de les ordres d'ampliació d'espècies protegides, a més de ser una important zona de refugi i hivernada d'ocells. Segons l'Inventari de Zones Humides, actualment aquest espai no presenta cap alteració destacable, mentre que el pas de la variant sud rasant els seus límits capgiraria aquest estat, provocant en el seu moment de construcció i durant el període d'exploació una alteració dels seus atributs com a hàbitat d'interès comunitari.

Des d'Ipcena es faran al·legacions al respecte i ens unirem a la Plataforma Protegim l'Horta de Lleida en les seues accions.

- PLANEJAMENT URBANÍSTIC
- ESTUDIS D'IMPACTE AMBIENTAL
- ASSESORAMENT AMBIENTAL

Indústria 2B 1r • 25400 Les Borges Blanques • Tel. 973 14 30 38 • lallena@lallena.cat • www.lallena.cat

miq-mac
Art culinari

Urgell, 63 baixos - 25600 BALAGUER (Lleida) - Tel. i Fax 973 445 828 - Mòbil 629 312 337
artculinari@miq-mac.com - www.miq-mac.com

La CAG contamina el Segre, un cop més

Una coneguda cooperativa de Lleida fa un vessament de fuel a riu Segre

La Corporació Alimentària de Guissona és una empresa que es distingeix pel respecte nul envers el medi ambient. A banda del camp de golf que va construir de forma il·legal, a Massoteres, ha estat contaminant el riu Llobregós, el Sió i el Segre en diverses ocasions.

que el març de 2004 va vessar oli de palma, i recentment van detectar un altre vessament de greixos. Segons la Llei integral de l'Administració Ambiental, de prevenció i control de la contaminació ambiental, correspon a l'ajuntament la potestat sancionadora. En base a aquesta llei, des d'Ipcena es va demanar a la Regidoria de Medi Ambient de la Paeria que proposés una sanció qualificada com a molt greu, quantificada amb l'import màxim establert, 90.151,82 euros, tant pels danys com pels agreujants de mala fe i benefici obtingut. També es va demanar que s'apliqués una sanció coercitiva de 15.000 euros en base als agreujants esmentats anteriorment.

D'altra banda, també es va demanar a l'ACA, que, en aplicació de les lleis d'aigües i residus vigents proposessin una sanció qualificada com a greu en base a la llei d'aigües, amb el seu import màxim de 300.056,61 euros i una sanció coercitiva de 30.000 euros pels mateixos fets.

L'ajuntament de Lleida i l'ACA han obert dos expedients sancionadors a la CAG per la seva presumpta responsabilitat en aquest abocament. La tinent d'alcalde, Marta Camps, va dir que és una infracció greu i va avançar que hi haurà sancions. La taca de fuel es va filtrar al Segre a Pardinyes però no va arribar a la depuradora. Marta Camps va assegurar que aquest tipus d'actuacions no es poden permetre i va remarcar que és il·legal que les indústries aboquin residus a la xarxa de clavegueram. L'Ajuntament de Lleida també podria obligar l'empresa a realitzar les obres necessàries per evitar més vessaments.

D'altra banda, l'ACA en data 10 de desembre de 2008 ens va fer arribar la proposta de sanció contra la CAG de Guissona, la qualifica com a greu, i estipula així una sanció de 30.000 a 150.000 euros. Destaca que, fins al moment, els costos de restitució del medi al seu estat original han suposat unes despeses a l'ACA de 5.732.65 euros.

Ipcena va presentar una denúncia a l'Ajuntament de Lleida, a l'ACA, al DMAH i a la CHE, basada en l'abocament de fuel produït per la Corporació Alimentària de Guissona (CAG), el divendres 19 de setembre de 2008, al riu Segre al seu pas per Lleida. L'avaria en una de les calderes de la CAG va provocar una fuga de carburant que, pel mal estat de la xarxa de clavegueram del polígon industrial del Segre, va arribar al riu. Sembla ser que l'abocament va ser causat per un tap al clavegueram, fet que va impedir que les aigües anessin a la depuradora

desviant-se per gravetat a una claveguera d'aigües fluvials, cap al riu Segre.

L'abocament de residus industrials al clavegueram és il·legal segons disposa la

La contaminació del Segre es va produir pel manteniment deficient de les instal·lacions

normativa vigent, i cal tenir en compte també els antecedents de la indústria infractora: la Paeria de Lleida ha reconegut

20

paratges

n. 41

- FOTOGRAFIA ON LINE • ÀLBUMS PERSONALITZATS • PANELLS (fins a 4 metres) •
- MUNTATGES • CALENDARIS • TARGES • ETC •

Rovira Roure, 22-24 • Tel. 973 24 81 35 • Lleida
 Jueus, 6 • Tel. 973 35 11 73 • Seu d'Urgell
www.colmanlabcolor.es • colman@colmanlabcolor.es

IMPRESSIÓ DE TOTA MENA DE MATERIALS Serigrafia RIBES

C/ Bruc, 23 Cappellet 25001 LLEIDA.

TEL / FAX: 973 20 51 91

e mail: serigrafiaribes@serigrafiaribes.com

www.serigrafiaribes.com

- SAMARRETES ■ GORRES ■ ADHESIUS
- TARJETES ■ ESCUTS ■ RÈTOLS
- CALENDARIS ■ BANDERES ■ PIN'S
- BOLIGRAFS - ENCENEDORS - CLAUERS
- I DEMÉS OBJECTES DE RECLAM

Greus irregularitats urbanístiques de Pavigar

Ipcena va presentar, el passat 23 d'octubre, al·legacions a la resolució de l'OGAU de Lleida d'autorització ambiental relativa al projecte de canvi substancial d'una planta d'aglomerat asfàltic al terme municipal de Torrelameu promoguda per Pavimentos Gar, SA, ratificant-nos en punts que al nostre entendre són susceptibles d'anul·lar la resolució, ja que no els clarifica.

Irregularitats en matèria de disciplina urbanística

Al gener del 2008, va iniciar-se la construcció de la planta (explanació i nivellament del terreny, instal·lació d'estructures industrials...) sense cap tràmit urbanístic i/o ambiental previ. Des d'aquella data fins avui, l'empresa ha continuat ininterrompudament les obres, vulnerant el Decret d'alcaldia que citava textualment "ordenar a Pavimentos Gar, SA, la suspensió immediata de les obres per a la instal·lació d'una planta d'aglomerat asfàltic a la parcel·la 21 del polígon 503" i la legalitat vigent, fet que va suscitar una segona denúncia dels fets per part d'Ipcena, en data 4 d'abril de 2008.

El present document d'al·legacions reitera que el fet de construir la planta prèviament a la tramitació de la llicència ambiental suposa una vulneració de la legislació ambiental vigent i, per tant, un perjudici sobre el medi ambient i la salut de les persones. Implica que: no s'ha pogut valorar de manera legal la necessitat d'aquesta nova planta ni la idoneïtat de la seva ubicació, en tant que no hi ha hagut una anàlisi d'alternativa per a la seva ubicació, sense poder valorar doncs una alternativa sostenible que seria l'ampliació de la planta que

Vista de les obres realitzades fins a data 14 de gener de 2008 al Polígon 503, Parcel·la 21, de Torrelameu, per Pavimentos Gar SA, sense comptar amb les autoritzacions obligatòries.

ja té al municipi Pavimentos Gar S.A. La construcció d'aquesta planta de més de 55 ha sense llicències prèvies no ajuda en cap cas a evitar la dispersió d'instal·lacions industrials en sòl no urbanitzable, sense cap criteri urbanístic, tenint en compte que no s'ha tramitat cap pla especial que racionalitzi l'ús del sòl no urbanitzable per a aquestes instal·lacions. Recordem que ja són tres les plantes de la mateixa empresa.

Una autorització ambiental injustificable

D'altra banda, es dona autorització ambiental malgrat que el projecte és ambigu en molts aspectes. Per exemple, el projecte cita que «les instal·lacions no afectaran el sòl no urbanitzable de valor ecològic, clau SNVE». Aquesta tipologia de sòl està protegida a nivell de normativa municipal i coincideix amb un hàbitat d'interès comunitari prioritari i amb una àrea d'interès faunístic. Malgrat que afirmen que les instal·lacions no afectaran aquest sòl, a la

pàgina 12 citen que aquest espai pot servir per aparcament per als vehicles que treballaran a la planta i als que accediran per descarregar matèries primeres o carregar l'aglomerat asfàltic. És a dir, vehicles pesants.

Evidentment, s'ha demanat de nou que no s'aprovi la proposta de resolució i que no s'atorgui l'autorització ambiental a aquesta planta, fins que no s'avalui la necessitat de tenir dues plantes operatives al mateix temps amb la mateixa finalitat, ateneix la despesa de sòl no urbanitzable que suposa i els seus respectius perjudicis al medi ambient. També es demana que s'exigeixi a la indústria la restauració de la zona SNVE degradada per l'empresa en contra dels informes i preceptes legals. I per tots els antecedents infractors esmentats, demanem també que s'obri un expedient disciplinari sancionador en base a la vulneració de la Llei 3/1998, de 27 de febrer, de la intervenció integral de l'administració ambiental.

21

paratges

n. 41

Alimentació i productes ecològics
Teràpies per a la salut
Tractaments per a la cura del cos
Cafeteria
Comandes a domicili

C/Ramon Llull, 6 · 25008 LLEIDA · Tel·l. 973 83 40 21 · Fax. 973 83 40 22 · e-mail: biotiga@mentia.net · www.empreses.net/biotiga

tot en productes biològics

Baqueira vol acabar de destruir el Pla de Beret

El Pla de Beret és la major altiplanície de tot el Pirineu, s'hi troba el naixement de dos rius: el Noguera-Pallaresa i la Garona. Té un paper mitològic molt important en la cultura aranesa. Conté restes arqueològics d'antics pobladors nòmades i cosntitueix un dels espais naturals del massís. Malgrat tot aquest seguit de valors tan importants, Baqueira està entestada en destruir irreversiblement aquest espai únic. Així demostra la seua cobdícia i menyspreu per tot el que l'envolta.

A mitjans de juliol, Baqueira-Beret va començar la tramitació de l'avantprojecte de construcció d'un embassament, que mal anomenen "llac artificial", a la zona de l'Orri. Un projecte amb el mateix objectiu i exactament en el mateix lloc ja va ser proposat pels promotors anys enrere, i fou desestimat pel seu enorme impacte ambiental. El 20 de novembre de 2001, va sortir un anunci de Baqueira-Beret al BOP on demanaven concessió d'aigua amb un cabal de 12,85 l/s derivats del riu Garona de Ruda, per fer neu artificial.

El projecte proposava captar aigua del riu Ruda, a uns 1.450 m d'altura, la construcció d'un dipòsit de formigó, a 1.670 m i, finalment, una bassa d'acumulació de 50.000 m³ de capacitat, a la cota 1.850, aigües amunt del riu Malo, que tenia una profunditat de 4 m. El projecte va ser al·legat per Ipcena i es va desestimar. Baqueira-Beret, llavors, va optar per dividir el projecte en diferents subprojectes i així el·ludir les tramitacions ambientals pertinents, per obtenir així el benefici d'una avaluació parcial del projecte. L'any passat ja va obtenir per separat el permís per a les captacions a la Garona de Ruda, on, per cert, recordem que va fer totes les obres de manera il·legal. Ara Baqueira-Beret argumenta que ha decidit fer l'esmentada bassa a partir de les recoma-

nacions de l'ACA. Resulta poc creïble, ja que sembla més raonable que en la redacció de l'actual avantprojecte els promotors haguessin anomenat els antecedents sobre projectes similars en la mateixa zona i ara ho amaguessin.

Aquest projecte, segons els càlculs que presenta l'empresa, pretén cobrir el dèficit hídric que Baqueira-Beret preveu segons les futures ampliacions de la zona d'innivació artificial, de manera que les captacions hivernals no s'evitarien, i passarien possiblement a ser també estivals. Això agreujaria els problemes ambientals que causa la captació d'aigua en els cursos alts d'aquests rius d'alta muntanya i la problemàtica que generen als seus fràgils ecosistemes associats. L'empresa diu que necessita un augment mínim d'uns 487.467 m³ sobre el volum de les concessions actuals, però considerem que els càlculs de Baqueira-Beret no justifiquen tal demanda i alhora la seva proposta la fa segons un escenari extraordinàriament generós, ja que preveu que els gruixos mínims de neu a les pistes haurien de ser, a la cota 1.500, de 1,85 m i, a la cota 2.500, de 0,35 m.

El projecte es realitzaria en l'espai on es troben els naixements dels rius Garona i Noguera Pallaresa. En aquest últim riu hi ha una reserva natural des del 1987 per a la protecció d'espècies en perill d'extinció, com la llúdriga, i també inclou un PEIN i

es troba dins la Xarxa Natura 2000 de la UE. També s'ha de ressaltar la importància, tot i que ho hagin exclòs els promotors, que l'indret afectat forma part de la zona de campeig de l'ós bru, espècie que, com la llúdriga, està considerada com a prioritària per la Directiva 92/43 CEE. Malgrat aquests atributs ambientals, el fet d'haver seccionat el projecte de captacions de la bassa d'emmagatzematge ha permès que l'empresa pugui gestionar administrativament aquesta bassa sense la necessitat de redactar un estudi d'impacte ambiental i, per tant, pot el·ludir el tràmit d'avaluació d'impacte ambiental.

En tot cas ens manifestem totalment contraris a la construcció d'aquests macroembassaments al Pla de Beret pel seu greu impacte, tant en el paisatge d'una bellesa i espectacularitat única, com pel seu impacte ambiental i biològic. Considerem que les alternatives han de passar, primer, per reduir els gruixos màxims previstos de neu artificial, per gruixos mitjans, perquè amb menys neu es pot practicar l'esquí; en segon lloc, demanem a l'empresa que canviï tots els canons de neu pels de nova generació, que consumeixen menys energia i aigua, i com a última possibilitat, podria construir dipòsits d'emmagatzematge d'aigua subterranis, a fi de reduir al màxim l'impacte paisatgístic d'un espai tan singular i emblemàtic dels Pirineus.

CARNISSERIA - XARCUTERIA ARTESANA - DES DE 1917

BIOCARNS MENAL

Embotits i elaborats **BIO** "Fets a casa nostra"

Riu Liobregat, 3
CAPPONT (Lleida)
Tel. / Fax. 973 20 26 13

www.biocarnmenal.com

Es moren els boscos de la Segarra i l'Anoia

A partir de les pluges del maig de 2008, una quantitat important de massa forestal, principalment, d'aquestes comarques ha anat morint inexplicablement, sense aturador. En l'actualitat, ja són més de 10.000 hectàrees afectades i, en molts municipis, les zones afectades superen el 50% de la seva massa forestal. Davant de la preocupació d'ajuntaments, veïns i associacions, el Departament de Medi Ambient s'ha limitat a encarregar un informe bàsic al Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF), que indica com a causa més probable la sequera acumulada. Veïns, entitats ecologistes i ajuntaments es van reunir el 6 de novembre a Estaràs per constituir la plataforma *Salvem els Nostres Boscos*, amb la finalitat de realitzar tot un seguit d'accions per aclarir i saber les causes de la mort progressiva dels boscos. En primer lloc, no es pot creure que la sequera sigui la causa fonamental de la mort d'aquests arbres, entre altres raons, perquè

Boscos de pinassa (*Pinus nigra*) de l'Anoia afectats per la mort dels seus exemplars, presumiblement, per pluges àcides i contaminants provinents dels grans complexos industrials. La Generalitat es nega a estudiar aquest origen.

hi ha zones on la sequera ha estat molt més acusada, com les Garrigues o la Conca de Tremp, al Pallars Jussà, que no han presentat aquest fenomen i, en segon lloc, algunes de les espècies afectades són força resistents a la sequera, com ara les alzines.

Per tant, la Generalitat hauria d'encarregar un estudi en profunditat interdisciplinari per estudiar totes les possibles causes, com l'afecció per contaminació atmosfèrica, una causa que, per cert, pot tenir incidències directes sobre la vegetació.

MANIFEST

Reunits els que signem, persones en nom propi, representants de col·lectius, associacions i institucions, davant dels fets observats des de principis de l'any 2008, consistents en la mortalitat massiva i progressiva de diverses espècies vegetals autòctones que formen part dels boscos de la Catalunya central.

ACORDEM

Constituir-nos en plataforma amb la denominació *Salvem els Nostres Boscos*, amb aquests objectius:

- Conscienciar la població de la gravetat de la situació que travessen els nostres boscos i fomentar actuacions reivindicatives per a la conservació d'aquest patrimoni natural.
- Aprofundir en la investigació sobre aquest fenomen i el seu abast.

- Instar les administracions competents a cercar les causes del fet i aplicar solucions.

La plataforma resta oberta a noves incorporacions de persones, col·lectius, associacions i institucions que en comparteixin els objectius.

L'abast territorial de la plataforma no queda circumscrit a cap territori concret, sinó que a partir de la zona observada a la Segarra i l'Anoia, l'àmbit d'actuació resta obert a qualsevol altra zona de Catalunya que presenti una problemàtica similar i hi estigui representada.

Associació per a l'Estudi de la Natura d'Anoia
Grup per a la Defensa del Medi Natural de la Segarra
Ipcena-EdC

Estaràs, 6 de novembre de 2008

ALGUNES DE LES ACCIONS FETES FINS ARA

- Es denuncia a l'Institut d'Estudis Catalans (ICHN, ICEA).
- Es denuncia al Seprona (Guàrdia Civil) de Sant Andreu de la Barca (Barcelona).
- Visita al CREAF (UAB), als boscos de Carbasi i al Centre Tecnològic Forestal pels boscos afectats.
- El Col·legi d'Enginyers Tècnics Forestals penja una web de pluja àcida a la Catalunya Central.
- Es denuncia al National Geographic (Eva van Denberg) i a El Periódico (amb fotos).
- Envien Pla d'Investigació a Burjasot (València) i mostres de plantes afectades a analitzar. Seguiment a càrrec de la Dra. Raquel Carreras (UNESCO).

la botiga de saó

alimentació i productes ecològics
herboristeria i dietètica

Tenim de tot:

- hortalisses · fruites · làctics · llegums, cereals i altres granel·ls · productes infantils · productes de neteja · cosmètica natural · roba i calçat

Riu Ebre, 7 • 25001 LLEIDA • Tel. 973 206 939

Comandes a domicili

Ontinyena es ven a Gran Scala

Imatge superior: maqueta del macroprojecte Gran Scala. Imatge inferior: paisatge d'Ontinyena que es veuria transformat radicalment per aquestes instal·lacions faraòniques. Tot plegat, sembla una operació especulativa per comprar finques agrícoles i vendre-les com a urbanitzables.

Fa ja un any, va sortir a la llum el projecte Gran Scala, que consistia en la construcció de 32 casinos, 70 hotels, 32 museus, 3 camps de golf, un hipòdrom, un canòdrom, 5 parcs temàtics, 250 botigues VIP, un complex cinematogràfic, un centre de convencions, diversos teatres, complexos esportius, de salut i zones residencials. Disposaria d'estació d'AVE i accés a l'autopista. En total, al voltant de 2.500 hectàrees de sòl, a la comarca dels Monegres, amb una previsió de 25 milions de visitants a l'any, entre 100 i 200 vols xàrter diaris amb una inversió prevista de 17.000 milions d'euros. Aquest projecte és una aixecada de camisa, com qualsevol altre de característiques similars que, oblidant-se d'un desenvolupament sostenible i equilibrat, només busca el lucre d'uns pocs sense importar-los l'impacte i els costos socials i mediambientals que el projecte pugui ocasionar. Malauradament, això, l'ordenació del territori desequilibrada, irracional i insostenible, no importa al Govern socialista de l'Aragó, ja que s'ha dedicat a modificar lleis i a invertir diner públic per als propòsits d'ILD (la promotora del projecte). Gran Scala suposa potenciar una demanda exacerbada de consum i compulsiva d'oci. A més, seguint l'exemple de Las Vegas, es facilita el sorgiment d'activitats i entorns marginals (droga, prostitució, màfia...) que malversen els recursos naturals (energia, aigua, sòl...). Els promotors estrangers no són emprenedors, més aviat busquen l'especulació urbanística comprant sòl rústic per requalificar-lo i treure'n uns grans bene-

ficis que acabaran en algun paradís fiscal, molt lluny de la comarca. Les rendes obtingudes per mal vendre les finques s'esfumaran en pocs anys, i després, què? El Govern i els promotors anuncien la creació de molts llocs de treball. Però, com de quina qualitat seran? Aquest tipus de negocis tendeix a generar ocupació no qualificada, temporal i d'escassa remuneració.

Totes aquestes raons (oci buit, interessos particulars, destrucció del medi ambient, especulació, xifres unflades -Roma sol rebre 6 milions de visitants. I Gran Scala pretén aconseguir 25 milions?-) haurien de semblar suficients per rebutjar el projecte. Tanmateix, el Govern d'Aragó ni tan sols obliga a la promotora a presentar garanties de solvència, sinó que "ho veuriem per fases"... 750.000 lliures és el capital social d'ILD. La quantitat es pot considerar ridícula si es compara amb el que el Govern d'Aragó haurà d'invertir per crear les infraestructures promeses a ILD. Avui, els promotors volen adquirir terrenys a Ontinyena, a un preu de 6.000 euros/ha i pretenen pagar només el 4 % de les 2.500 hectàrees que necessiten. ILD ha de disposar de 600.000 euros. Si volgués pagar el total de les terres, hauria de disposar de, almenys, 15.000.000. De moment, i amb les xifres públiques, aquesta empresa només pot abonar el 4% del valor total perquè no té més capital. El representant d'ILD a Espanya ha declarat als mitjans de comunicació que estan molt contents i que en breu compraran els terrenys (és

l'enèsima vegada que declara el mateix), però, a més, ha repetit que estan a l'espera de les modificacions legals necessàries per a la iniciació de les obres. És a dir, aquests senyors parlen obertament i sense embuts de lleis a la carta i a cap autoritat sembla importar-li. Per tant, podem arribar a la conclusió que tot plegat es tracta d'una Gran Estafa al territori que no estem disposats a consentir.

Afectacions mediambientals

Els Monegres posseeix un ecosistema esteparí únic a Europa, per la qual cosa s'han declarat 103.000 ha. de ZEPA i 11.700 més de LIC. A part del risc que la urbanització massiva i la construcció de noves infraestructures suposa per a aquestes zones, està el problema de l'aigua i és que Gran Scala pot convertir-se en un competidor per als agricultors. A més, no podem oblidar que els canals utilitzats es buiden a l'hivern per portar tasques de manteniment i de posada a punt per a l'ús agrícola i no per abastir d'aigua de boca a un assentament urbà que precisa subministrament durant tot l'any. Finalment, la baixa densitat de població dels Monegres fa que sigui una zona privilegiada per a l'observació del cel. Les emissions lumíniques de Gran Scala impediran aquesta activitat.

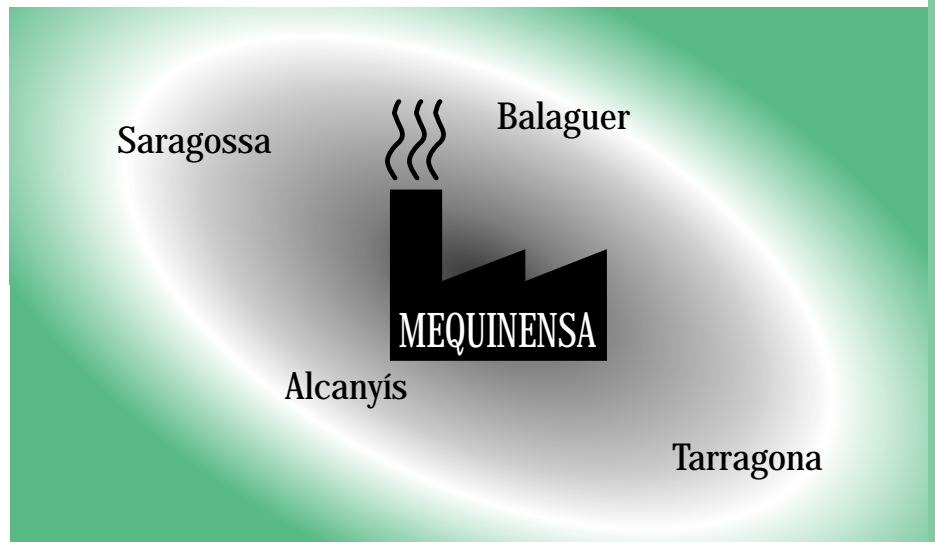
Asamblea Oscense Stop Gran Scala - huescacontragranscala@gmail.com · Stop Gran Scala Baix Cinca - plataformastopgranscala@gmail.com

L'Institut Aragonès de Gestió Ambiental (Inaga) va comunicar a Ecologistes en Acció i a Ipcena, el passat dia 16 de desembre, que concedeix l'autorització ambiental al projecte de central tèrmica de Mequinensa, central que podria ser una de les últimes tèrmiques, basades en la crema convencional de carbó, que es construeixen a l'Europa occidental, fet que presumiblement es pot atribuir a la pressió exercida per certs sectors del govern aragonès i empresaris miners que tenen interès en el projecte. A pesar de la moció que van aprovar recentment les Corts Aragoneses, que condicionava l'aprovació de noves centrals tèrmiques a l'ús de tecnologies eficients, i a pesar de l'objectiu manifestat pel propi Govern d'Aragó de reduir en 1.300.000 tones les emissions de CO₂ per a l'any 2012, es concedeix autorització a una central tèrmica que produirà 3,7 vegades més CO₂ per unitat d'energia generada que, per exemple, una central tèrmica de cicle combinat a gas, i que, amb les prop de 400.000 tones/any de CO₂ que expulsarà a l'aire, farà passar d'un 41,4% a un 44% l'augment d'aquestes emissions que Aragó ha tingut des de l'any 1990, xifres que ens allunyen més encara de l'estipulat en el tractat de Kyoto contra l'escalfament global del clima. Ecologistes en Acció i Ipcena no solament consideren contradictòria i frustrant aquesta autorització, que va contra la política de lluita contra l'escalfament global del clima, sinó que a més suposa, de fet, el sacrifici social de les poblacions veïnes que es veuran afectades per les emissions contaminants de la central tèrmica, especialment, la més afectada serà Almatret, segons les dades oficials. També consideren que el Govern d'Aragó ha fet cas omís de tots les dades que indiquen que aquesta central tèrmica agreujaria la contaminació per partícules i ozó troposfèric que ja pateix la zona. Tant la contaminació per partícules, que afecten sobretot l'aparell circulatori, com la contaminació per ozó, que danya les plantes i les funcions respiratòries, suposen

Aragó autoritza la tèrmica de Mequinensa

La contaminació de la central tèrmica de Mequinensa afectaria un longitud de 160 km d'est a oest i de 120 km de nord a sud. La imatge il·lustra l'àrea geogràfica que rebria els gasos contaminants. Aquesta indústria incrementarà les emissions de CO₂ a l'atmosfera de forma molt quantiosa i contribuirà a empitjorar els danys del canvi climàtic.

un seriós problema sanitari que molts estudis de la mateixa Unió Europea han posat de manifest en els últims anys. Respecte a l'ozó troposfèric, val a dir que el propi Govern d'Aragó ignora els resultats de l'estudi que ell mateix va encarregar al prestigiós Centre d'Estudis Ambientals del Mediterrani (CEAM) perquè analitzés l'impacte d'aquest contaminant, cada vegada més descontrolat, emès per la central tèrmica al seu entorn. En aquest estudi es mostra que la tèrmica faria sobrepassar els límits legals de l'ozó d'una manera significativa a les poblacions que estiguessin en un radi de 60-80 km al voltant de Mequinensa. Així, per exemple, en el cas de Montsó, a 65 km, els nivells màxims d'ozó troposfèric en un any (mitjanes de 8 hores), se superarien de 9 a 16 dies més del normal, segons les condicions

meteorològiques. A més de reiterar el seu compromís contra aquests projectes contaminants Ecologistes en Acció, Ipcena i membres d'altres associacions van manifestar el 20 de desembre, en una reunió amb el veïnat d'Almatret, que la tramitació del projecte ha prescindit d'una manera irregular de les opinions de tots els municipis catalans situats en aquesta zona fronterera entre Aragó i Catalunya. Per això, i per l'efecte molt negatiu que tindria la tèrmica per a tota la regió de l'entorn, es va acordar a Almatret, entre altres coses, impulsar una plataforma ciutadana d'oposició a la tèrmica, així com esgotar tots els procediments legals per evitar la construcció de noves centrals tèrmiques, tant la central projectada com les previstes a Fayó i Riba-roja, molt més potents, que agreujarien més encara la contaminació.

Aliments Ecològics
“Cal Valls”
 S.A.T. “V-V” núm. 1.717

Camí La Plana s/n
 E-25264 VILANOVA DE BELLPUIG
 Telèfon 973 324 125 • Fax 973 324 257
 calvalls@calvalls.com

- Productes elaborats:*
- Conserves de tomaquet i pebrot
  - Suc de fruita
  - Olives
  - Melmelades
  - Llegums i altres
- Productes frescos:*
- Cebes
  - Patates
  - Cereals

La justícia declara il·legals les centrals eòliques del Tallat i Vilobí

Aquests parcs eòlics van ser inaugurats el 15 de gener de 2008 per part dels consellers Castells, d'Economia, i Baltasar, de Medi Ambient. Malgrat que van ser denunciats per innumerables irregularitats i afeccions greus al medi ambient, van comptar amb un suport institucional injustificable.

Ipçena i la Plataforma de la Vall del Corb vàrem presentar dos contenciosos l'any 2005 contra les centrals eòliques del Tallat i Vilobí. Poc ens pensàvem que la sort i l'encert ens aniria tant al nostre costat amb dos sentències històriques que han de tenir conseqüències sobre la construcció dels macroprojectes de centrals eòliques a les nostres comarques i per extensió al nostre país. El TSJC, Sala del Contenciós Administratiu, Secció 3a, va resoldre els dies 10 i 12 de novembre les demandes a les dos centrals eòliques que són idèntiques en el contingut.

El Tribunal anul·la els actes impugnats en concret les resolucions d'11 de juliol i 2 de setembre de 2005 de la Direcció General de Mines i Seguretat Industrial, del Departament d'Indústria de la Generalitat, mitjançant les quals es va atorgar autorització d'instal·lació i funcionament dels esmentats projectes. Les sentències són incontestables, ja que la raó jurídica fonamental d'anul·lació es sostén en la manca d'un pla general que planifiqués la realització dels esmentats

macroprojectes. Les centrals eòliques impugnades, del Tallat amb 33 aerogeneradors i Vilobí amb la mateixa quantitat, ja estan en funcionament i han estat les primeres que s'han aixequen a les nostres comarques. Actualment pertanyen a l'empresa Acciona, SA. Un cop d'ull als antics camins de les serres on s'ubiquen, ara entretallats per amplíssimes pistes d'accés als aerogeneradors, és suficient per adonar-se de la transformació irreversible que han sofert les serres on s'ubiquen. La zona té una reconeguda qualitat ambiental, aconseguida mitjançant l'equilibri de l'explotació agrícola tradicional de segles en la zona. Aquesta qualitat ambiental es comença a valorar com un actiu, amb iniciatives importants com la Ruta del Cister. En l'àmbit ambiental, l'emplaçament dels aerogeneradors coincideix amb tota la carena d'unes serres que constitueix una barrera biogeogràfica entre les comarques litorals i la plana interior, amb unes característiques naturals singulars. La construcció d'aquestes centrals eòliques ha afectat de manera severa espècies d'avifauna protegides, com l'àliga cuabarrada o l'àguila dau-rada, o les masses boscoses de la serra del

Vilobí, considerades com les més valuoses de la comarca de les Garrigues, sent hàbitats protegits per la Directiva 97/62/CE. Els quilòmetres de vials que ja s'han obert en aquests boscos, que es troben situats al llarg de 9 km a la carena de la Serra del Tallat i al llarg de 5 km de la Serra del Vilobí, són realment demolidors.

Acciona Energia ja ha plantejat una ampliació del projecte de Vilobí, que amb el nom de Vilobí II inclourà 3 aerogeneradors més, projecte actualment pendent d'aprovació. Cal sumar a aquests aerogeneradors, els 19 que preveu la central eòlica Pla de Tossalet, de Fullela i Tarrés, que s'han d'afegir als que de Vallbona de les Monges. Això fa d'aquests municipis colindants amb la Conca de Barberà un dels bastions pioners i més importants de la "muralla eòlica" prevista a les comarques de Lleida.

El que desitgem ara és que la sentència sigui ferma i puguem demanar la seva execució, que hauria de suposar el desmantellament i la restitució de la serra del Tallat i Vilobí en les condicions naturals i això, ara per ara, està lluny d'aconseguir-se; tanmateix podria ser que tinguéssim el mateix encert que amb les sentències.

Connivència política

L'exdirector general de Polítiques Ambientals i Sostenibilitat del Departament de Medi Ambient, Jordi Cañas, que va participar en els autoritzacions d'aquestes dos centrals eòliques, entre els anys 2004 i 2005, va acabar sent contractat per la corporació empresarial d'Acciona, promotora de les centrals. El projecte s'han tramitat fraccionat en dos centrals eòliques, quan en realitat constiuen una sola central, amb aquest procediment aconseguen tenir dos projectes amb una producció menor de 50 MW a fi d'aprofitar-se de la tramitació en règim especial.

Biosfera - OPORTUNITAT
(11 volums) nova per estrenar 50% dte. Miquel Àngel Canals - 677 70 69 83

Consultoria
Socioambiental

Ecogestió

Especialitzada en la
Conservació i Gestió Recreativa
del Medi Natural

Dra. Estela Inés Farías Torbidoni

Pins del Miqueló, s/n
25154 Castellans - Lleida
Tel. 609 37 22 83 - 973 12 05 04
ecogestion@cag.es

Porten al jutjat la central solar de Montmajor

Fa dècades, els ecologistes érem dels pocs que defensaven les energies renovables. En l'actualitat, a causa de les subvencions que reben, moltes empreses dels sectors especulatiu han estat invertint en centrals eòliques o solars i en altres fonts energètiques alternatives sense tenir en consideració els perjudicis mediambientals o la legalitat urbanística vigent. Solament, han tingut en compte l'ànim de lucre. Per això, ens oposem al desordre territorial que han generat.

Ipcena i alguns veïns de Gargallà han denunciat l'Ajuntament de Montmajor per la construcció del parc fotovoltaic que s'ha instal·lat en uns terrenys de l'excalde de la localitat, Miquel Boixadera. En el mes de gener de 2007, l'Ajuntament de Montmajor i el representant de les empreses promotores de la instal·lació fotovoltaica van fer saber que el petit nucli rural de Gargallà ampliaria el polígon industrial i que una part de l'espai acolliria el parc solar d'una potència d'un megawatt i una inversió de vuit milions d'euros, aproximadament.

S'ha portat el cas al jutjat contenciós administratiu, número 26, de Barcelona, ja que des de l'inici del procediment administratiu per a l'aprovació dels projectes relacionats amb la construcció del parc s'han produït una sèrie d'irregularitats,

com la manca d'exposició pública dels expedients i l'execució d'unes obres sense les pertinents llicències: s'han realitzat moviments de terres abans de la presentació, publicació i aprovació inicial del projecte; s'han executat les obres sense disposar de cap llicència atorgada per l'ajuntament (ni llicència d'obres, ni llicència d'activitats, ni llicència ambiental preceptives, de fet, el permís es va concedir el mes de juliol del 2008 i gairebé estan finalitzades). Destaquem que s'ha procedit a la instal·lació del parc solar, amb potència superior als 1.000 KW, sense els documents preceptius per a aquest tipus de projecte, com un estudi d'impacte ambiental, per exemple. Això suposa un clar exemple d'especulació industrial promogut per dos empreses immobiliàries.

El procediment de la requalificació del terreny per a l'ampliació del polígon indus-

trial (ampliació que només ha servit per instal·lar el parc solar), es va fer en defensa d'interessos particulars, ja que curiosament només afecta una finca d'un sol propietari i alcalde en aquell moment. De fet, l'actual alcalde n'era regidor llavors. El principi fonamental de creació d'un polígon industrial és la generació de llocs de treball, i el parc solar no en genera, la central solar s'havia d'haver col·locat als teulats de les naus del polígon; però l'ampliació del polígon s'ha cobert totalment de plaques al terra malbaratant la catalogació del sòl industrial que hagués pogut encabir les naus i les plaques sense necessitat d'hipotecar més sòl rústic per fer-ne nous polígons en un futur.

Gargallà és un dels nuclis rurals del Berguedà amb un elevat valor patrimonial i paisatgístic, que no es pot permetre de malversar.

Quiromassatge
CENTRE DE SALUT
ACUPUNTURA I NATUROPATIA

Rosend Renyé
Avinguda del Bosc, 7
25250 BELLPUIG (Lleida)
Tel. 973 321 315

Carlos García - Carpintero Romero del Hombrebueno
VETERINARI
Ramon Llull, 1 • 25008 LLEIDA • Tel. 973 233 873 ~ 609 72 10 17

Clínica Veterinària
Feiners: 5 a 8 tarda
Dissabte: de 10 a 12,30 matí

Medicina
Cirurgia
Vacunacions
Raigs X
Anàlisis

Moren electrocutades aus protegides

El passat 29 de juliol, un particular va alertar Ipcena de l'electrocució de 3 cigonyes, que van aparèixer mortes sota una línia de màxim risc situada a la finca Mas del Carrilet (al costat de Agrolérida, de Vall Companys), a la partida de Montagut (terme d'Alcarràs). Ipcena va informar el Seprona de la Guàrdia Civil i els Agents Rurals. Només el cos estatal va aixecar acta i va dur les aus al Centre de Fauna de Vallcalent perquè corroboressin la causa

de la mort. A més, Ipcena va notificar el sinistre a la SEO/BirdLife, que està duent a terme una campanya per evitar que les aus acabin sent víctimes de la manca de manteniment i de renovació de les línies elèctriques. També es va informar del fet que en aquesta zona s'ha instal·lat una colònia de voltors, atrets pels residus orgànics i fems de depuradora que s'escampen com a adob, que corren el mateix risc.

Absolts els imputats per la mort de 3 obrers de Grefacsa

El Jutjat del Penal, Número 3, de Lleida ha absolt (el 14 d'octubre de 2008) els sis imputats per la mort de tres treballadors de l'empresa Grefacsa de Tèrmens ocorreguda l'1 de setembre de 2004. Un treballador, després d'haver-se avariat una màquina que triturava residus animals va perdre el coneixement per la inhalació de gasos fruit del procés de descomposició. Dos treballadors més van anar a socórrer-lo de manera consecutiva, però també van ser víctima dels gasos tòxics. Dels tres treballadors, només un formava part de la plantilla de Grefacsa, ja que els altres dos estaven subcontractats. Les acusacions se centraven en un delictes d'homicidi imprudent per al gerent de l'empresa, el responsable de riscos

laborals i l'encarregat del pla de prevenció, per als quals es demanava tres anys de presó.

El tribunal en la seva sentència considera que la inhalació d'àcid sulfhídric que va causar la mort dels treballadors no es podia preveure i, per tant, ha lliurat de responsabilitats els sis imputats. Des d'Ipcena i la Plataforma Antiincineradora de Grefacsa estem estupefactes davant aquesta sentència: es va demostrar que l'empresa no disposava d'equips autònoms de respiració, i cal tenir present que un dels principis jurídics indica que el fet d'al·legar ignorància d'una responsabilitat no eximeix d'afrontar les conseqüències penals. Per sort la fiscalia ha presentat un recurs.

Trobada amb el conseller de Medi Ambient

El dimarts 25 de novembre, la Federació Ecologistes de Catalunya (EdC), de la qual forma part Ipcena, es va entrevistar amb el conseller del Departament de Medi Ambient i Habitatge, Francesc Baltasar, per repassar la política que du la Conselleria en els temes ambientals més importants del país i arribar a compromisos per reduir els conflictes socials i agressions al territori. Des de la Federació hem demanat que es reconegui la tasca que fem i se la doti de suport econòmic. Quant a la política ambiental del Govern, hem remarcat els següents punts:

- Protecció del medi natural. En general es denuncia la manca de recursos pressupostaris per a la viabilitat dels parcs naturals. Es fa una valoració molt negativa sobre la implementació de la Xarxa Natura 2000 a

Catalunya i del PEIN. I es presenta una proposta de Pla català per a la reintroducció de l'ós bru al Pirineu.

- Residus. Repàs de la gestió deficient dels residus al país, de la deficiència de la normativa vigent, la postura del DMAH davant l'aprovació i transposició de la recentment aprovada Directiva marc de residus, preocupació de la promoció de la incineració de residus, tant en projecció de noves incineradores, com en l'aprofitament de les cimenteres o plantes tèrmiques de biomassa.

- Energia. El Pla de l'energia no frena el consum, el Decret d'energies renovables resulta deficient, avança la construcció de la MAT, no es tanquen les nuclears ni s'atura el cementiri de residus radioactius ni l'impacte al medi dels parcs eòlics.

Les orenetes cuablanca de la Seu Nova de Lleida, amenaçades

Des d'Ipcena es va adreçar una carta al Joan Farré, delegat dels Serveis Territorials del Departament de Medi Ambient i Habitatge a Lleida i una altra a la Regidoria de Medi Ambient de la Paeria per tal d'instar al respecte i a la cura d'una de les colònies més importants de Catalunya d'oreneta cuablanca, la que hi ha a la façana de la Seu Nova (o catedral) de Lleida durant les recentment iniciades obres de restauració que s'hi realitzen. Cal recordar que l'oreneta cuablanca està protegida tant per la Directiva d'aus com per la Llei de protecció dels animals.

Les Obagues
eines educatives

- Caps de setmana, estius i vacances escolars:
- granja escola - estades per a grups, associacions, etc
  - estades per a famílies - sales i espais per a trobades, seminaris,...
  - programes monogràfics de cap de setmana

Les Obagues, la granja escola i l'ecoCentre de la plana de Lleida

Les Obagues, eines educatives
partida Secanet s/n · 25430 JUNEDA
Tel.: 973 150 417 · Fax.: 973 195 307
obagues@obagues.com · www.obagues.com

Programa escolar:
Camp d'Aprenentatge de Juneda
Servei Educatiu del Departament d'Educació
cda-juneda@xtec.cat · www.xtec.cat/cda-juneda

La fi dels camps de treball de la FTP i Ipcena

Aquest estiu es va celebrar la 8a edició dels camps de treball i natura del Congost de Mont-rebei. Com cada any, s'hi duen a terme tasques de recuperació i estudi del patrimoni natural de l'antiga finca del Mas de Mont-rebei. La convivència amb la natura durant 15 dies permet als participants, tant adults com adolescents, dur a la pràctica una manera sostenible de

viure, generant el mínim residu, obtenint l'electricitat de fonts renovables i reciclant materials. Enguany s'ha apostat com a novetat per l'estudi de l'ecosistema fluvial del riu Noguera Ribagorçana.

Malgrat que enguany es va consolidar el torn d'adolescents i es van exhaurir les places per a participar en els camps, tant

en el d'adults com en el d'adolescents, lamenten que amb l'excusa de la "crisi" retalli pressupost per activitats tan interessants com els camps de treball, mentre que les caixes i bancs continuen tenint beneficis milionaris any rere any, i acabi devaluant la fundació dirigida amb encert per Jordi Sargatal, que va assolir un prestigi reconegut arreu.

Ipcena amplia la seua base social i millora la web

Aquest Nadal, Ipcena va iniciar una campanya, limitada als socis/es actuals, per ampliar el número d'associats i per fomentar la figura del soci/a protector/a. En els 18 anys d'existència d'Ipcena, l'associació ha participat en la resolució de més de 2.000 conflictes ambientals a les nostres terres, ha endegat iniciatives d'educació ambiental (exposicions, campanyes civiques, publicacions, etc.) i a tirat endavant Fira Natura.

Aquestes fites l'han convertit en la major organització ecologista de Ponent. Continuar amb aquest ritme no és fàcil i requereix de més associats. A més, l'entitat vol caminar cap a l'autosuficiència. Per aquests motius, Com a suport a la campanya anterior calia actualitzar l'eina bàsica de comunicació d'Ipcena a Internet. S'ha fet una reestructuració dels continguts de la web d'Ipcena que permet un accés més fàcil a les dades.

L'Ajuntament de Solsona no tallarà més avets per Nadal

El 3 de desembre l'alcalde i el regidor de l'Ajuntament de Solsona es van reunir amb Ipcena per parlar entre altres sobre el polèmic arbre de Nadal. Al desembre del 2007 Ipcena va denunciar que el nou Ajuntament tripartit de Solsona continués un costum nefast de

tallar un avet als boscos de l'Alt Urgell per celebrar el Nadal. En aquell moment l'Ajuntament va contestar que es tractava d'una tradició i que comptaven amb l'autorització del Departament de Medi Ambient. Els avets en aquesta zona són de

caràcter relictual, ja que pertanyen a climes més humits com l'atlàntic i, per tant, cal conservar-los. Finalment l'Ajuntament s'ha compomès a no tallar més avets i a decorar arbres de l'espai públic del municipi, actitud que valorem molt positivament.

30

paratges

n. 41

EINES PER L'AGRICULTURA ECOLÒGICA FABRICADES EN ACER INOXIDABLE

EINES		PREU
AIXADA DE RODA		195 €
TALLANT		30 €
REU		35 €
SOLCADOR		38 €
CULTIVADOR		40 €
CURRO ESTRELLAT		64 €
FORCA DE DOBLE MÀNEC		105 €

TALLANT:
La seva funció principal és la de tallar males herbes d'entre les files dels cultius.

REU:
Serveix per donar una petita vultejada al terra com també per obrir i tapar solcs. Una altra funció és la de remuntar solcs.

SOLCADOR:
Serveix per obrir petits cavallons i per sembrar cultius com ara patates, tomàtors, etc.

CULTIVADOR:
Estona el terreny i descosta el terra per que quedi el suficientment esponjós. Es pot passar amb terrenys una mica pedregosos.

CURRO ESTRELLAT:
Eina que aïra la terra per preparar-la per la sembra de qualsevol cultiu. També trenca la crosta si es passa en el moment oportú.

FORCA:
Profunditat de treball d' 70cm
Pes de 5,100 Kg.

- TRANSPORT INCLOS
- IVA A PART

Ecoprac (Valls-Mir S.C.P.)
Telf: 973324031 Fax:973 32 44 12 Mvt: 646 67 17 35

C/ Mossèn Jaclint Verdaguer s/n

E-25264 Vilanova de Bellpuig (Lleida)
www.ecoprac.com

CATALUNYA
e.mail : ecoprac@ecoprac.com

Un homenatge extraordinari a una gran espècie, des d'una crònica periodística brillant

Segona edició ampliada del llibre més complet sobre el "rei" del Pirineu. No és gaire corrent que es torni a editar un volum d'aquestes característiques. Però la seua qualitat ha trobat el reconeixement que mereixia. Escrit com un gran reportatge, aborda un ampli ventall d'aspectes relatius a l'ós bru: la caça, els nuclis de població, la biologia, la reintroducció, la història, el folklore, les llegendes... Se centra, sobretot, en la narració de la lluita desigual entre l'animal i l'ésser humà, que ha emprat tota mena de mitjans per exterminar-lo. Les raons de la matança són tan irracionals que haurien d'indignar aquells que es consideren éssers racionals. Aquesta és una de les reflexions que assalten al lector: la insensatesa dels enemics de l'ós, d'un mamífer com nosaltres, amb sentiments i sensibilitat, que l'únic que vol és sobreviure i tenir cura dels seus cadells. El text recull la tradició oral de cadascuna de les valls al sud i al nord, a l'est i a l'oest, dels Pirineus, i preserva

els darrers testimonis abans de l'oblit definitiu. Aquesta crònica sobre l'habitant més mític i perseguit de les nostres muntanyes (després dels ecologistes) està il·lustrada amb un recull significatiu de fotografies històriques d'ossos abatuts i de tradicions vinculades al plantigrad. L'obra es tanca amb un epíleg brillant del descobridor del goril·la Floquet de Neu, Jordi Sabater Pi, l'eminent etòleg, gran amant dels animals. I deixa una via oberta per a l'esperança perquè el repoblament amb ossos eslovens ha estat reexida, malgrat la desgana de les administracions catalanoaraneses, el boicot dels caçadors, d'alguns ramaders i dels mitjans de comunicació que els fan d'altaveus sense verificar les notícies. L'autor, Eugeni Casanova, acaba de publicar l'assaig *El complot*, un best-seller sobre el litigi entre Catalunya i Aragó per les obres d'art sacre de la Franja. Sembla, doncs, que aquest periodista s'ha especialitzat, amb excel·lència, en tractar temes "espinosos".

Eugeni Casanova, *L'ós del Pirineu. Crònica d'un extermini*. Pagès editors, 2005.

©Pagès editors

Antoni Ferran i Carme Casas (coords.). *La cultura del no. El conflicte ambiental i territorial a Catalunya*. Eumo editorial, 2008.

Qui són els autèntics promotors de la cultura del no? Els que anteposen el lucre personal a l'interès general

©Eumo Editorial

Darrerament, a Catalunya s'ha estat parlant molt de la cultura del no, que pot prendre diversos significats: des de l'egoisme fins a la democràcia. Les crítiques a certes infraestructures (parcs eòlics, presons, carreteres, TGV, polígons, ports, camps de golf, pistes d'esquí, abocadors, incineradores, ecoparcs, urbanitzacions, embassaments, línies elèctriques, centrals tèrmiques, nuclears, etc.) responen al dret legítim de defensar la qualitat de vida i a la desconfiança en la capacitat de les institucions d'expressar la voluntat ciutadana i, també, les mancances de les polítiques territorials. Totes aquestes qüestions van ser tractades i debatudes en les jornades, celebrades a la Universitat de Vic els dies 21 i 22 de novembre de 2006, les actes de les quals constitueixen el present volum. Segons els dirigents polítics que veuen en aquests drets un impediment per al progrés, la "cultura del no" respon al síndrome NIMBY (not in my back yard): Això és necessari, però no ho vull al pati de casa meua. Però,

apareixen propostes que qüestionen el model de desenvolupament seguit, més enllà del simple "aquí no", com ara una nova cultura de l'aigua o de l'energia. Ipcena, hi ha contribuït i seguirà fent-ho. En aquest llibre, En Joan Vázquez ha aportat la ponència *L'ampliació de Baqueira-Beret: un model de turisme obsolet?*, al costat d'altres que afecten Ponent com *Els abocadors de residus: una necessitat permanent?*, *Té sentit escampar arreu del territori parcs eòlics i parcs solars?*, *El model de producció intensiu i fortament contaminat del porcí a Osona, és el model a seguir?* Massa interrogants per als nostres governs. Fins i tot, podem deleitar-nos amb la conferència de Jordi Pujol: *Societat responsable i cultura del no*. Almenys, polítics i ecologistes van seure al voltant de la mateixa taula, que ja és un inici. El que es troba a faltar és la presència dels que causen els conflictes. Aquest va ser el cas de l'alcalde de l'Alt Àneu, Montserrat Morell, la qual va excusar la seua assistència en l'últim moment.

IPCENA des de 1990 defensant la natura

El futur
a les
nostres
mans

Ajuda'ns a defensar els óssos del Pirineu col·laborant en la campanya

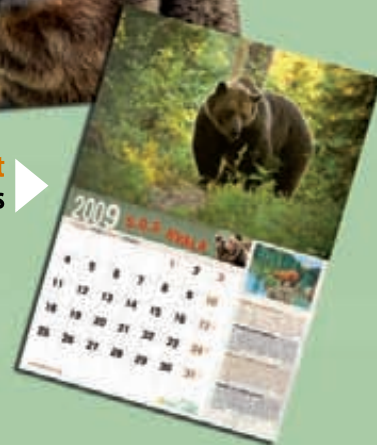
◀ Samarretes de màniga llarga de cotó biològic
26 euros

Reproducció en paper cartró de la cara de l'óssa
7 euros

Calendari de paret ▶
3 euros

Si la destrucció del medi ambient t'indigna, implica't

Nom i cognoms DNI
 Adreça Població CP
 Telèfon-1 Telèfon-2 e-mail

Quotes de col·laboració trimestrals: Generals 36 € • Estudiants/tes, jubilats/des 21 € • Familiars: 50 €
 • Protector/res trimestral: 50 € , 100 € , 150 € , ... € • Entitats trimestral: 66 € .

Domiciliació bancària

Títular Entitat bancària
 Entitat Oficina D.C. Núm. de compte

També tens aquest formulari a la nostra web • També tens aquest formulari a la nostra web • També tens aquest formulari a la nostra web • També tens aquest formulari a la nostra web